

Весь твій Totus tuus

Ярослава Матічин

...ВІЙНА І ЧУМА

Роман

Київ

УДК 821.161
М33

Серія «Весь твій. Totus tuus»

Ярослава Матічин

М33 ... Війна і чума : роман. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2022. – 178 с.

ISBN 978-617-520-319-4

Світ ще не переборов виклики, кинуті новітньою чумою, як був утягнутий у жахливу, криваву, дику війну XXI століття. Імперія зла вирішила «перекроїти» світовий порядок, розпаливши повномасштабну сатанинську війну в Україні. Небачене зло вирвалось із пекельного бункера і накрило землю новими жахіттями знищення і катування тисяч українців. Не менш жорстока духовна війна йде за душі людей, де на кону – доля світу. Чумний лікар Олександр, Лицар Крові Господньої повертається знову. Цього разу він не один, а з армією однодумців, героїв попередніх романів, які об'єднують-ся для вирішальної битви за людство!

УДК 821.161

ISBN 978-617-520-319-4

© Матічин Я., 2022

© Видавництво Ліра-К, 2022

ЧАСТИНА І

ПОВЕРНЕННЯ ЧУМНОГО ДОКТОРА

СОН

Дивний сон, дивно реалістичний. Сон, який парадоксально збудив зі сну. Олександр Михайлович, чи Олесь для близьких, справді відчув поштовх пробудження. Останній рік геть його розслабив – поруч кохана дружина Ядзя. Біля неї спалося так спокійно! Давні жахи вже покинули свідомість. Минуле воліло залишатись у минулому. Наразі! Життя набуло буденності і монотонності. Милі родинні вечори тішили і заспокоювали. Народження доньки несло тільки радість і навіть недоспані ночі мали екзотичну неповторність.

– От виросте наша Яруся, і ми згадуватимемо ці нічні прогулянки Старим Ринком як щось втрачене навіки, – потішав часом геть виснажену від частих недосипів дружину.

Олесь, як ніхто, розумів, що Ядзя левову частку домашніх клопотів узяла на себе. Маючи родинний досвід, не вважав, що дім – святий обов'язок тільки жінки. Тим паче, його кохана намагалася знаходити час, щоб допомагати в реабілітаційному центрі військового госпіталю, в якому працював і сам Олександр. Наталя люб'язно погоджувалася ті години проводити з онукою, але Олесь не хотів її навантажувати зайвими,

хоч і приємними турботами. Близнята готувались до вступу у ВИШ і їхній вибір був теж головним болем усієї родини.

– Ми будемо все вирішувати поступово, – заспокоювали вони батька.

Михайло Богданович ще працював, але вік давався знаки та й хворе серце часто нагадувало про своє місцезнаходження в організмі «незламного» доктора. Тому Олесь і брав на свої рамена обов'язки голови родини. А ще години викладання на кафедрі і можливість провадити наукові дослідження повністю реалізували його творчий потенціал. Врешті, лицар Крові не полишив свого духовного покликання і справно опікувався лікарським братством, в якому й хрещена активно допомагала похресникові. Все ніби й добре, але дивний неспокій часом зароджувався в затаєних нетрях душі, як і короткі повідомлення новин про той чи інший інцидент на східному кордоні країни. Не було явної війни, все якось вщухло чи затаїлось на певний час до першої сприятливої миті. Відбудова затягувалась на роки – відновити спалені, екологічно мертві зони було вкрай важко, як і змінити мислення, завоювати довіру тих, хто залишився ТАМ... Хтось чекав звільнення, комусь доводилось змиритися, а хтось і далі жив лютою ненавистю. Складний час!

– Поки не з'являться духовний мир, гармонія, розуміння і прощення, що веде до любові, перемоги не буде. Залишаться розбиті серця, скалічені долі і затаєне зло, – Анна часто розпочинала зустрічі їхнього братства саме такими словами.

– І це найскладніше, оскільки релігійний розбрат активно підігривається з ворожої території, – повідомляв капелан, який тривалий час пробув на Сході і недавно повернувся до Львова.

Олесь вечорами часто роздумував над цим духовним аспектом. Легше побороти видимого ворога, ніж того, що туманить розум, отруює душу й забирає з неї віру в добро. Невидимий ворог люто й далі рвав духовно сильну Україну. Рвав, як тоді... на Майдані, хоч знову був переможений Архангелом на чолі Небесної Сотні. Так, духовне відродження мало потужним потоком Світла очистити землю. Імперія Зла втратила свого диктатора, був знищений диявольський зикурат, але

зерна зла віднесені буревієм плідно пустили коріння і порозсіювалися просторами імперії і навіть світу. Ті отруйні стріли летіли з усіх боків і, вцілюючи в замасковану виразку, вибухали стихійними пожежами агресії, сутичок, конфліктів. Примарний мир атакувався час до часу гібридною війною – тихо повзучою і смертельно небезпечною пошестю.

«Багато хто думає, що мир – то відсутність війни. Та мир є дещо більше. Мир – ще й добрі стосунки між людьми... Мир треба нести кожного дня, кожного дня треба налагоджувати контакти між людьми, шукати доброго спілкування», – ці слова Блаженнішого Любомира Гузара все частіше зринали в голові.

– Відсутність відкритої війни – це не мир! – так цього літа сказав йому і «дож».

Їхній наставник і надалі їх підтримував. Ядзя відважила-ся прийняти наполегливі запрошення свого «хресного»:

– Чи витримає Яруся дорогу? – все ще деякі сумніви не давали спокою.

– А ми візьмемо дві няньки в підмогу, – цмокнув в щоку кохану дружину.

«Няньки» одразу погодились провести літні вакації в сонячній Іспанії на березі Середземного моря.

– Чи то пасує? – делікатна Наталя ніяковіла, уявляючи темпераментних дітей на волі.

– Будемо чемними! – дуєтом проспівали «малята», вищі на голову від матусі.

– Я їх припиленьку, – запевнив Олесь і Настуня з Назарком стишилися. Він був для них незаперечним авторитетом!

Гарне то було літо й дорога відносно легка. Олександр тішився, що зміг організувати цей відпочинок для Ядзі і близнят. Та й маленька донечка могла поніжитись на сонечку в оточенні людей, які щиро її любили. «Дож» і його дружина відразу оточили малу максимальною увагою.

– Ще дві няньки! – шепотів на вушко Ядзі чоловік, заманюючи її на короткі прогулянки на самоті.

Олександр з кожним днем все більше усвідомлював, що Ядвіга – не просто дружина чи навіть кохана дружина – вона

часточка його єства, невід'ємна, незамінна, єдина, створена для нього Всевишнім.

– Ти мій подих! – нічний середземноморський вітерець приємно освіжав розгарячені тіла. – Ти – моє життя!

– Ти – моя сіль! – віддавалась пристрасті Ядзя.

– Яке щастя дихати з тобою одним повітрям!

– Яке щастя дихати на повні легені...

Чи знала Ядвіга, що це справді щастя? Вона й подумати не могла, як пророчо звучить коротка між поцілунками фраза – дихати на повні груди! Насолоджуватись нічним морським солонуватим повітрям! Як людині мало потрібно для щастя – просто дихати, безкоштовно, не лімітовано. Неоцінений дар, як і дар життя.

Час минав швидко у приємній компанії гостинних друзів і про серйозні теми не хотілось говорити, але розмова назривала, як і наближення від'їзду.

– Відсутність відкритої війни – ще не мир! – знову й знову повторював господар. – Якщо на місце вигнаного зла не впустити добро і любов, то прийде ще лютіше зло. Чи був викорчований корінь зла?

– Ми все для цього зробили, принаймні вірили, трудились у цьому намірі.

– Наміри! О! Приспати нечисть не означає знищити її до стемени.

– Ми ж знищили пухлину! – запально вигукнув Олесь.

– Але метастази, пане докторе, розповзлись отруйними міазмами...

– Чуми, – неочікувано вирвалось у молодого чоловіка.

Дон Хосе пильно глянув на Олександра:

– Чує моє серце, ця пані ще нагадає про себе.

– Навіщо? – одними губами видихнув «чумний» доктор.

– Нам бракує чистого повітря, нам так важко дихається, – болісно скривився старий.

Олександрові все видавалось якимсь фантазмагоричним – брак чистого повітря тут, на узбережжі моря? Врешті кожна зустріч з «дожем» видавалась дивовижею, після якої починали розвиватися ще дивніші події. Цього разу не хоті-

лось гострих відчуттів, але вроджене чуття вищих знамень ніколи не підводили поважного сеньйора.

– Поживемо – побачимо, – легковажно махнув рукою Олесь, а старий тільки пильно вдивлявся в свого молодого «братчика». Не хотів лякати, швидше, підготувати до неминучого.

– На Півночі знову заворушилося зло, яке запалить Азію і звідки біда піде світом. А Схід... Він болісно тлітиме, спалахуючи неочікуваними вогнищами.

– Дивне пророцтво.

– Зло має властивість реінкарнуватися у непередбачені форми. Чи не вбачав ти у вершниках Апокаліпсису свою давню знайому? То чому б не побачити очевидного в тих же Одрокровеннях? Дракон із темних вод...

– А також ведмідь, барс, лев, – підхопив Олесь.

– Мислиш! Чи не нинішні імперії активізувались у новітній личині? Колись ці образи асоціювались із Римом, Вавилоном, Грецією, Персією. А сьогодні?

– Імперія Зла – ведмідь...

– Чи не вважав її імператор барса гідним стати талісманом наймирніших у всі часи ігор – Олімпіади 2014 року?

– І в цьому «мирному» році розпалив війну, яка тліє й нині.

– А ще приходять на розум Піднебесна.

– А що з нею?

– Дракон і лев. Новорічний ритуальний танець успіху і добробуту.

– Це ж не смертельне танго чуми? Що за аналогії?

– Двобій імперій?

– Хто зна, сину. Але чомусь відчуваю, що ці чотири тварини запалять світ. Щось темне згущається в повітрі світу.

– Я не з лякливих, але відчуваю неспокій від цієї розмови.

– Хай дух твій перебуває у мирі, не гоже лицарю Крові бентежити серце. В період мого життя в Італії мені довелось побувати в одному пречудовому місті Тоскани – Сан-Джемініано. Ти б оцінив його неповторність. Врешті, ще матимеш таку нагоду. Містечко середньовічних веж-хмарочосів, які дивом збереглись до нині. Не всі, але вцілілих чотирнадцять за тися-

чолітню історію, то рекорд. Вежі – символ всевладдя, політичних протистоянь Середньовіччя. Місто – портал в переповнене пристрастями минуле: політичними – між ворогуючими партіями гвельфів і гібелінів та епідемічними – крилатою чумою і містичними стрілами не менш загадкового Гоццолі.

– Заінтригували! – Олесь усе більше зацікавлювався почутим.

Старий, помітивши таку увагу, задоволено хмикнув:

– Протистояння гвельфів і гібелінів тривали кілька століть. Одні відстоювали Папську республіку, а їхні опоненти підтримували німецьких правителів Священної Римської імперії з її чисельними аристократичними угрупованнями. Десь із тої боротьби й почалась війна веронських Монтеккі і Капулетті.

– Кого з'єднала любов, розлучить тільки чума, – похмуро пожартував Олександр, згадавши львівських Ромео і Джульєтту – Мікеліні і Пелагії.

– Саме про неї, голубку, і мова, – радо підхопив думку «дож». – Чорна смерть знищила це процвітаюче містечко, перетворивши його на васала Флоренції. Війна знаті і крилата чума.

– Двічі ви вжили цей термін.

– Так! Цікавий феномен з'яви і зникнення моровиці люди трактували з її вмінням літати. Тому... її замурували в каплиці, розписаній геніальним художником Відродження Беноццо Гоццолі. Картина Страшного Суду трактувалась як Божий гнів у вигляді чумних стріл, які сипались на голови грішників. Проте кара трактувалась як попередження для навернення, бо біля трону Всевишнього випрошували ласки Ісус-Спаситель і Божа Мати, а стріли приймали на себе святий Себастьян і ангели.

– Батько любить своїх дітей і не посилає їм кари, це викривлені дияволом його ж реалії!

– Синку, навіть сьогоднішні християни не усвідомлюють цього, то що бажати від тодішніх? Хоч середньовіччі люди, маючи досвід як духовних містичних подвигів, так і чорної магії, усвідомлювали грішну природу. Одні каялись і клика-

ли до щирої покути, інші кидались у вир розпусти шаленого танка смерті. Сьогодні все виглядає вишуканішим, бо батько брехні, володар цього світу, діє більш тонко і підступно. Тоді люди мислили так – раз святий Себастьян прийняв справжні стріли і вижив, то й стріли чуми йому не страшні. Йому молились як заступнику. Його замурували сам-на-сам з чумою...

– І що сталося?!

– Диво, звісно, – всміхнувся старий. – Покута, карантин, ізоляція дали плоди, і крилата покинула місто. Понівечене, але здатне відродитись. Така ізоляція і тимчасовий упадок дали змогу містові зберегти унікальну ідентичність у століттях. У замурованій каплиці, яку боялись відкрити, збереглася безцінна перлина Гоццолі. Я був у церкві святого Августина і вражався неймовірними фресками, які парадоксально захистила... чума. Щодо самого митця, то його творчий спадок вражає майстерність. Не менш логічний і відхід у вічність через...

– Чуму, – інтуїтивно здогадався Олесь.

– Через неї, сердешну, – підтвердив дон Хосе. – Крилата. Це не метафора. Нині доведено наукою, що мікроорганізми можуть виживати навіть у стратосфері.

– А це, як мінімум, десять кілометрів висоти, – мало не присвиснув молодик.

– Уявляєш ті простори, якими розносяться епідемії бурями, циклонами?

– Тому й чума крилата. На чорних крилах смерті вона покидала один регіон і несподівано кидала вбивчі стріли на інший. Без попередження з'являлась і зникала, не прощаючись.

– Смертельні жнива. Морове повітря. Давні люди інтуїтивно здогадувались про те, що нині доведено наукою. Але й сьогодні людство незахищене від «крилатості» новітньої чуми.

– Як лицар Крові може зупинити ці «стріли»?

– Прийняти лицарськи на себе і захистити Кров'ю Того, Хто вже все зробив для нас. Слово стало Тілом, щоб врятувати світ. Ти – воїн світла, тобі належить продовжувати цю справу, вербуючи в лави армії нових лицарів. Чи встоять демони проти лицарів Крові?

– Знову війна!

- До останнього подиху. Часом невидима, але не менш кривава. На кону не тільки тіло й кров, а й душа. А тепер, синку, – дон Хосе обійняв Олесь за плечі і підвів до вікна. – Настав час розповісти про причини мого занепокоєння. Щоб не видавався маразматиком, поділився думками з іншими братчиками.

- І? – Олесь бачив тривогу в очах старого чоловіка.

- Мені підтвердили інформацію. Наступні роки несуть загрозу. Дракон і ведмідь. Чума і війна! Знищивши диктатора, імперія зла не позбулась зачумленості. Зараз країною керують приховані сили, які насправді готуються до повномасштабного наступу. Коли це станеться? Наразі невідомо. Маємо чувати, щоб не проспати моменту. Десь у далекій країні підрастає син диктатора, юний антихрист і його «сірі кардинали» плетуть сатанинські сіті, щоб через Україну полонити весь світ.

- Що ж робити?!

- Бути готовим! Молячись у Фатімі, відчитую знаки часу – Богородиця вкотре просить присвятити її Непорочному Серцю Україну й імперію зла.

- То остання таємниця таки не повністю виконана?!

- Виглядає на те! Молімось і чуваймо, щоб не впасти в сплячку і прогавити потрібний мить!

- Не проспати! – нове завдання не давало спокою «чумному доктору»

Чи був сон навіяний цими розмовами? Чи були сновидіння? Можливо, у чумного доктора відновилась властивість бачити наяву? Пробудився він з усвідомленням, що війна за Україну переростає у війну за все людство.

* * *

- Спиш, розкошуєш, насолоджуєшся відпочинком? Твоє тіло пестить ніжне південне сонце, нічний морський бриз чи ласкава рука коханої? – цей уїдливиий, глумливиий тон впізнав би й серед ночі.

- Згинь! – перші слова самі зірвалися з уст.

– Фе! Культури – нуль. Врешті цю прогалину у вихованні ти так і не виправив. Який приклад любій донечці подаєш? – від цього запитання пішов мороз по спині геть не страхопудного чоловіка.

Але він не поспішав із репліками. Зовсім пробудившись, із цікавістю вдивлявся у ніби й знайому, і геть невідому особу. Бо впізнаваними були тільки голос і тон, інтонація, якими незвана гостя доносила інформацію до давнього знайомця. Нічна відвідувачка виглядала незвично і мінливо: неземною красунею у східних шатах китайської принцеси, де біля її ніг прогулювався павич. Раз по раз птах видавав жажливі, розпачливі крики, які до болю «різали» вуха, а потому, наче фокусник, раптово розпускав фантастичним віялом чудовий барвистий хвіст. Гіпнотичний танець хвоста під дикі вигуки заворожував і чудував Олександра.

– Дивна магія дивної істоти. Приспати увагу, а потім напасти? Цікава методика, але нічого нового.

– Ти так вважаєш? – скривила прекрасні уста китайська богиня. – Я – Сі Ван Му.

– О, то нова тактика старої як світ теорії? – Олесь чомусь відчув радість від цієї зустрічі і одночасно наростаючу тривогу.

– Міг би інакше виявити радість, яка просто накриває тебе цунамичною хвилею щастя. Вважай, не захлиснися! – раптом вишкірила гострі тигрячі зуби-ікла. Перед чоловіком була вже геть інша істота: синьо-чорне волосся, розсипалось по плечах буйною збуреною лавиною, з голосним дзвоном падали на підлогу сотні шпильок, які до цього моменту утримували акуратно вкладені коси у високу зачіску. Наступна метаморфоза вразила ще більше – шати перетворились на лахміття, руки химерно викрутилися у тигрячі кігті, а пухнастий хвіст барса загрозливо барабанив по підлозі.

– Ти не хочеш миру, чумний докторе? – відразно шипіла повелителька країни мертвих.

– Сі Ван Му! Володарка Заходу, берегиня джерел і плодів безсмертя і за сумісництвом – небесних кар, стихійних лих і хворіб, в насамперед...

– Чуми... Саме так, – різко обірвала тираду свого опонента.

– Не сердься, – чомусь Олесеві повеселіло на серці. Давня знайома у свій час не раз ставала у пригоді. – З’явилась у такому незвичному образі, вирвала з країни сновидінь. Що змусило тебе покинути гору Куньлунь – верхівку світу, нефритовий палац на березі Яшмового озера, з персиковим садом, в якому ростуть плоди безсмертя?

– Гм. Як вмить зникла пиха? – гостя знову набула вигляду китайської принцеси і граціозно вмостила на розкішну оксамитову спину китайського тигра Ксіамен.

– Рідкісний, зникаючий підвид, – зі знанням справи зауважив Олесь.

– Незважаючи на противнючий гонор, з тобою приємно мати справу, – несподівано полестила «цариця ночі». – Маю домашнього улюбленця, миле кошеня, – пестливо пошкребла за вушком тигрисика і той задоволено промуркотів, наче мале котятко. – Як бачиш, люблю не тільки щуриків, – «вколола» Олеся.

– Знаю, що вмєш здивувати, – погодився чоловік.

– Мій чудовий палац охороняє безліч фантастичних створінь, які чомусь прийнято вважати міфічними. До прикладу, головний охоронець мого саду – дев’ятиголовий людино-тигр. Цей, – знову почухала свого улюбленця, – німіч не маля в порівнянні.

– Здивувала, – признався Олександр. – Ці створіння знищив Великий Потоп.

– Великомудрій дурень, – розреготалась пані. – Лицар Крові обмежений у баченні. Де твої духовні очі?!

– Не спокушай!

– Знаю, знаю, знаю. Але я з’явилася саме для того, щоб посіяти в твоїй душі сумніви. Тобі випала рідкісна честь потрапити на мій бенкет для «особливих» гостей. Жоден смертний не може проникнути крізь золоті стіни, які оточують мої сади. Час до часу кожного століття я – Велика Мати – влаштовую в третій день третього місяця пишне святкування, на яке запрошую богів, духів, геніїв і пригощаю їх медом небесних бджіл – персиками безсмертя.

– Демонів збираєш? Бенкет Чуми... А після того світом гуляють пандемії?

– Прозірливий ти мій, – скривилась-посміхнулась нічна гостя. – От хотіла тебе персиками безсмертя пригостити.

– Чому Китай?

– З нього все колись почалося, – почала голосом доброго казкаря. – Піднебесна – центр Всесвіту. Такла-Макан – одна з найбільших піщаних пустель, моя альма-матер. Місце, з якого нема вороття.

– А як же Гобі? – втрутився Олександр і відразу пошкодував.

– От нетерплячий! – грізно grimнула оповідачка. – Все в один казан. Суцільний вінегрет – так живе: без певного розуміння, причинно-наслідковості, послідовності. А потім – світ струшують катаклізми. Гобі – Шовковий шлях – Азія–Європа. Це дорога, а Такла-Макан – моя Шамбала, мій рай з плодами безсмертя. Посвячені виносять ці плоди і дорогою несуть у світ.

Олександр уважно слухав, але почуті метафори його не на жарт тривожили. Ці «райські плоди» несли світові тільки пошесті і смерть. Виявляється, що у своїх пошуках він ще не докопався до джерела, яке б'є річками з підземного невидимого моря. Путівник – пустеля Гобі, була тільки адаптером між «шамбалою» Середньої Азії та Європи у поширенні морової пошесті!

– Так от, – гостя помітила, як закрутилися думки-коліщатка в голові чумного доктора, але не збиралась полегшувати його завдання. – У моєму світі нема місця непроханим займам. Ті, що мали нахабство наблизитись до стін мого саду, залишили нащадкам хіба що легенди про стародавнє місто в глибинах пустелі.

Раптом вона засміялася злим, саркастичним карканням.

– Так народилася страшна легенда про гнів небесного владики за грабунки і вбивства ченців. Сім днів і ночей дули чорні вітри, місто зникло у мертвих пісках, залишаючи спокуси жадібним людям. У пустелі є золото, дорогоцінні камені, але якщо хто-небудь його знайде й візьме щось із цього

багатства, відразу ж підніметься чорний вихор, який знищує дорогу повернення. А якщо людина стримає жадобу, то віднайде свій шлях. А тепер відгадай кількість тих, хто встоїть? Люди зазвичай жадібні до божевілля й не можуть розлучитися з цими багатствами і в кінці кінців гинуть. Бо всі скарби мої, вони кращі й за золото-діаманти, але мої дари є смертельними! – знову розсіялася «принцеса».

– Це твої «персики» для вибраних. А я – запрошений на бенкет Чуми, на танок смерті, на демонічний шабаш у серці місця, з якого нема вороття, – підсумував Олександр.

– Приємно мати з тобою справу! То ти приймаєш моє запрошення?

* * *

– Китай! – з цими словами на устах Олесь був вирваний зі сну.

– Китай?! – Яздя перелякано терла сонні очі. – Щось тобі наснилось?

– Спи, кохана, сни такі химерні, – чоловік притулив до грудей дружину, але його серце лунко билось в грудях.

АНДСТАСІЯ і НАЗАР

Останні літні дні минали із шаленою швидкістю. Чудова відпустка, яку провели в Іспанії, залишалась приємним і милим спогадом разом із химерним сном і дивними процтвами. Олександр не бачив змін у щоденному бігу часу, то й наразі приховав думки до кращих часів. Назрівали інші турботи: близнята закінчували школу і треба було рухатись далі. О! Тихими сімейними вечорами за надійними мурами їхньої кам'яниці вирували ще ті пристрасті! В батька були свої бачення на майбутнє дітей. Мати зазвичай делікатно відмовчувалась, а близнята просто кипіли від неповаги до

їхнього вибору. Олесь хмури́в чоло, розриваючись між здоровим глуздом і братньою підтримкою.

– Може, таки прислухаємося до їхніх побажань? – втрутилась Ядвіга.

Оскільки вона дуже гармонійно влилася у ці не завжди прості родинні взаємини, то вважала, що теж має право голосу. Наталя вдячно зітхнула притуливши до грудей малу Яринку. Дівчинка дуже любила бабусю, яка вміла без слів віддаватися турботі й ніжності. Оцей рейвах її дуже тішив. Дивні ці дорослі! Але кумедні кожен по-своєму: заклопотаний татко, знервований дідусь, рішуча мама і оці двоє молодиків, схожих між собою як дві краплі води, наче два бойові півники – Нася і Назьо. Добре, що бабуся Таля спокійна, хоч серце так тривожно стукає у грудях!

– Ядзю, я розумію, що нинішня молодь прагне незалежності, але в будь-який час варто дослухатись до здорового глузду. У родині медиків уже склалися свої традиції. Це почесно! Олександр може це підтвердити, – глянув на старшого сина.

Той непевно кивнув, згадуючи тогочасну батьківську «підтримку». Чого випоминати минуле? Хоч поведінка близнят виглядала дещо провокативною. Вони відкидали будь-які пропозиції, замовчуючи, що їх приваблює у майбутньому.

– Гаразд, – нарешті взяла ініціативу Анастасія. Знала, що брат із нею солідарний. – Ми з Назарком не маємо жодної тяги до медицини, – ніби вибачаючись, глипнула швидше на Олеся, ніж на батька.

– Не наше то, – підтвердив Назар. – Навіть протиприродне. Тату, ти ж знаєш, як Настя реагує на вигляд крові. Признаюсь, у мене справи некращі. Навіщо примушувати себе калічити людей?! Медицина – це покликання.

– А як козацьке начало! Характерництво! – батько знову «осідлав улюбленого коника».

– Характер гартується у різних сферах, – вигукнула Настя.

Вона знала, що наступна фраза викличе бурю емоцій, але далі тягнути і справді не було часу. Треба було підготувати нетипові для класичного вступника предмети. В душі ніяко-